

dagen vil træffe Foranstaltninger til, at Ordningen af og Tilsynet med de offentlige Forlystelser m. m. lægges i folkevalgte Myndigheders Hænder.

Andragendet, hvoraf trykte Eksemplarer ville blive omdelte, vil blive tilstillet Udvalget for Andragender.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Statsbanernes Takster.

Forhandlingen genoptoges.

H. Neergaard: Ved Behandlingen af denne store og vigtige Sag er det klart, at man maa gaa frem med stor Varsomhed, idet Forretningens Livets Tarv i højeste Grad vil kræve en saadan Varsomhed. Det har ogsaa altid været Tilfældet, at man ved Behandlingen af saadanne Spørgsmaal i Rigsdagen har været yderst forsigtig. Naar man har talt om Forrentning af Statsbanernes Anlægskapital, har der stadig været Tale om ca. 2 pCt. Man har ment, at 2 pCt. vilde være en nogenlunde rimelig og passende Forrentning af denne Kapital. Det er vist ganske rigtigt, at meget over 2 pCt. kan man i det lange Løb ikke tænke sig at komme, naar man tager samtlige Statsbaner med, baade de gode og de mindre gode. Det er jo, naar der er Tale om denne Forrentning, i højeste Grad af Vigtighed at faa den rette Basis for den Forrentning, man ønsker. Det forekommer mig da at være noget urimeligt at skære hele Statsbanenettet over een Kam. Af de Baner, der ere lavede for at give Forbindelser ude i magre Egne, kan man ikke vente, at de skulle bære deres Drift, saaledes at de kunne give noget Overskud. Det vil da være rimeligt, naar man anlægger den Betragtning, at Statsbanerne skulle forrente sig, kun at tage Hensyn til de Baner, der virkelig kunne komme i Betragtning som Forretningsaktiv. Jeg kunde tænke mig, at man foretog en Deling saaledes, at man udskød de Baner, om hvilke man ikke kan vente, at de ville forrente sig, og saa behandlede de andre mere forretningsmæssigt. I saa Tilfælde vilde man komme til en betydelig større Forrentning af de sidstnævnte Baner end 2 pCt., og man maatte ogsaa komme til — som det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. T. Nielsen) omtalte i Gaar — at faa en

virkelig forretningsmæssig Afskrivning. Jeg vil da sige, at skulle disse gode Baner give den Rente, som Staten selv giver for sine Penge, ca. 3³/₄ pCt., og skal der uden foretages en virkelig forretningsmæssig Afskrivning, vil man vistnok komme noget for højt op. Men paa Basis af en saadan Betragtning vilde man komme til en noget mindre Sum med Hensyn til den Indtægt, Statsbanerne skulle give, end hvis man betragter samtlige Statsbaner under eet.

Naar man i dette Forslag er kommen ind paa at forhøje Rub og Stub, er det naturligvis ud fra den Betragtning, at det gælder om at faa, hvad man kan faa, idet man maa huske paa, at dette Forslag er kommet frem for at skaffe Penge i Statskassen. Men her er det, jeg maa fastholde, at der maa vises den Varsomhed, som jeg begyndte med at tale om. Jeg giver det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. T. Nielsen) Ret i, at man ved de korteste Strækninger maa huske paa den Konkurrence, man har fra Cyklerne; jeg kunde tænke mig, at man vilde forsøge, om den ganske vist tilsyneladende lille Forhøjelse af 5—10 Øre ikke kunde udvides til en lidt større Afstand, saaledes som det ærede Medlem antydede. Det spiller en stor Rolle for Byerne, at de staa i intim Forbindelse med deres Op-land, og den mindste Forhøjelse paa Jernbanetaksterne vil der komme til at spille en Rolle. I Københavns Nærhed maa man ogsaa tage den store Konkurrence i Betragtning, som man har i Sporvejene. Man kan her gøre akkurat det samme gældende for de nærmeste Afstande, at Konkurrencen fra den anden Side er saa betydelig, at den vel maa overvejes. For de længere Afstande er det som oftere nævnt Skibskonkurrencen, der er den værste. Denne Konkurrence for Persontrafikken er man, naar man skal tænke paa Forhøjelser, nødt til at tage nøje Hensyn til; jeg forstaar Forslaget paa den Maade, at man har gjort det derigenem, at man har ladet den proportionale Beregning af Taksterne gaa op fra 100 til 196 km. Det er maaske den rigtige Grænse — det tør jeg ikke sige —, man skulde maaske lidt tidligere begynde med at lade Taksterne falde; det er et Spørgsmaal, der er meget kompliceret og ikke let at komme til Bunds i ved første Behandling. Men det kommende Udvalg bør undersøge, om det virkelig er den rigtige Grænse.

Jeg vil dog tro, at selv med en For-